

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Stockholm den 3 maj 2010

Gamla FASS-böcker ett hot mot patientsäkerheten

LIF – de forskande läkemedelsföretagen har uppmärksammat att Fass från 2008 fortfarande finns allmänt spridd inom hälso- och sjukvården. Upplagan från 2008 var den sista som erbjöds hälso- och sjukvården utan kostnad. Det är sannolikt – och LIF har uppgifter som tyder på det – att denna gamla publikation fortfarande används som beslutsstöd vid förskrivning av läkemedel.

Sedan Fass 2009 levereras boken mot betalning. Detta har lett till att upplagan reducerats från ca 125 000 exemplar till ca 18 000 exemplar. Av dessa ställer LIF ca 5 000 exemplar kostnadsfritt till förfogande för utbildningarna till bl.a. läkare och apotekare. Detta kan dock komma att upphöra då Internetförmedlad information fungerar bra till studenter.

LIF inledde 2001 en bred satsning på elektronisk förmedling av läkemedelsinformation från Fass. En ny databas byggdes och i augusti 2001 öppnades Fass.se, en webbplats som redan vid lanseringen var världsledande. Denna position har förstärkts. Informationen i Fass-databasen och på Fass.se är kostnadsfri. Fass.se har mellan fyra och fem miljoner besökare per månad, 40 procent är allmänhet/patienter. Produktinformationen i Fass-databasen sprids till vården huvudsakligen genom Svensk Informationsdatabas för Läkemedel, SIL, men även Fass.se används. Informationen visas t.ex. som beslutsstöd i e-receptmoduler i journalsystem.

Sedan några år signaleras uppdateringar av produktinformationen i Fass genom särskilda meddelanden, kopplade till den aktuella produkten. Detta är viktigt då ändringarna är många. Sedan Fass 2008 trycktes och fram till dagsläget har mer än 850 ändringar gjorts avseende dosering, 350 ändringar har gällt kontraindikationer, 380 ändringar har gällt graviditet och amning, 700 ändringar gjordes kring interaktioner och mer än 1700 ändringar har gjorts gällande varningar och försiktighet. Den moderna informationstekniken gör det möjligt att t.ex. fästa en förskrivares uppmärksamhet på den ändrade informationen. På Fass.se görs detta redan och informationen är tillgänglig för alla, även allmänheten. Med hjälp av funktionen ”Min Fass” på Fass.se kan patienter och anhöriga uppmärksammas via sms att en viktig ändring ha införts i något av patientens läkemedel. Informationen om ändringar på Fass.se är unik i världen. Via SIL skall det bli möjligt att ta del av uppdateringen vid förskrivningen av läkemedlet, och särskilt vid receptförnyelse kunna uppmärksamma att förutsättningarna som gällde när läkemedlet sattes in, inte längre gäller.

LIF finner mot denna bakgrund det upprörande att gamla Fass-böcker används i hälso- och sjukvården vid förskrivning av läkemedel i den omfattning som synes ske. Detta är icke förenligt med god patientsäkerhet.

I de fall en Fass-bok kan vara rimlig att använda är det självklart den senaste upplagan som skall användas.

LIF kommer under vecka 18 att annonsera i mot förskrivare riktade tidningar (Dagens Medicin och Läkartidningen) för att uppmärksamma att det inte är godtagbart att använda Fass 2008 – eller värre, ännu tidigare versioner – vid förskrivning.

Vi vill härmed fästa Socialstyrelsens tillsynsverksamhet uppmärksamhet på problemet.

Med vänlig hälsning

Richard Bergström
VD

Kopia: Läkemedelsverket
Sveriges Kommuner och Landsting
Socialdepartementet
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd